

Heimdall-broder i Corona-tid,

Så här på **Påskveckans** första dag kan det kanske vara av intresse att förmedla ett och annat möjligen inte allmänt känt eller i varje fall inte allmänt tillämpat om påsken och påskrelaterade dagars namn.

T ex är det nog vanligt att kalla **Stilla veckan**, dvs veckan före påskdagen, för påskveckan, men det anser alltså kunnigt folk (= främst Wikipedia) vara fel. Påskveckan följer omedelbart *efter påsk*, medan Stilla veckan är sista veckan i **Fastan**.

Fastan föregås i sin tur av **Fastlagen** (ordet lär etymologiskt hänföras till ett tyskt ord för fasteafton), som består av **Fastlagssöndagen**, **Blåmåndagen** och **Fettisdagen**.

Då det är tid att festa (New Orleanska **Mardi gras** betyder ju t ex just fettisdag) och bli äta upp sig inför Fastan, som börjar dagen därpå, på **Askonsdagen**. Denna dag sägs ha "fått sitt namn efter den katolska sedvänjan att strö välsignad aska på de botgörare som denna dag fick lämna kyrkan men som efter absolution åter fick komma in i kyrkan på skärtorsdagen."

Onsdagen i Stilla veckan bör i stället kallas **Dymmelonsdagen** efter seden att inför påskdagarna då byta ut metallkläppen i kyrkklockan mot en av trä, en sk dymmel, som gav en mer dämpad och allvarsamt dyster klang.

Torsdagen i Stilla veckan är ju allmänt betecknad **Skärtorsdagen**. Förleden har att göra med ett fornnordiskt "ren"/"rena", som återfinns i t ex "skärselden". Det syftar på den fottvagning, som skall ha ägt rum kvällen före korsfästelsen i samband med "den sista måltiden", dvs den första nattvarden.

Långfredagen behöver inte någon kommentar annat än möjligen den att engelskans **Good Friday** inte har något att göra med den folketymologiska härledningen till "God Friday" utan "in fact comes from the now obsolete sense *pious, holy of the word good*".

Avslutningsvis re påsk - **Påskön** har fått sitt namn av att den nederländske upptäcktsresanden **Jakob Roggeveen** (1659-1729) och hans besättning firade påskdagen den 5 april 1722 utanför ön, innan de klev i land!!

Så en läskig och oroande länk, dock med lyckad knorr på slutet, som vår nye medlem virologen **Anders Widell** bidragit med: <https://www.youtube.com/watch?v=Zh3Yz3PiXZw>.

Till slut: En härlig sekvens från den underbara brittiska serien *Yes, Prime Minister*, som föregicks av *Yes, Minister* och ju sändes i flera omgångar för nu alltför många år sedan, inskickad av **Dick von Blixen Finecke**.

Sällskapliga hälsningar i dessa påskhelgens sista skälvande timmar,

Frank

PS särskilt till Er som i Heimdall-sammanhang betecknats som **Sällankommande**: Som angavs igår, bidrag från Er vore alldeles särskilt välkomna! / Ds